

Вступ до поняття функції

Як одна величина залежить від іншої у нашому світі

Словничок уроку

Функція

Функція: кожному значенню однієї змінної відповідає рівно одне значення іншої.

Аргумент

Незалежна змінна (x), яку ми обираємо самі.

$$y = 2x + 5$$

↓   ↓
Функція   Аргумент

Аналітичний спосіб

Задання функції за допомогою математичної формули.

Світ повний залежностей

Математична модель

Ціна яблук – 30 грн/кг. Вартість залежить від ваги.

$$\text{Вартість} = 30 \times \text{Вага}$$

Це математична модель реального процесу.

Приклади навколо нас

- **Рух:** Відстань залежить від часу.
- **Погода:** Температура змінюється з годиною.
- **Електрика:** Сума в квитанції залежить від спожитих кіловат.

Аргумент vs Функція

Аргумент (x) – це вибір, функція (y) – результат.

Перевіримо себе

Відповіді на наступному
слайді...

У формулі вартості проїзду $S = 15 \cdot n$ (де n – кількість поїздок), що є аргументом?

1. Число 15

2. Змінна n (кількість поїздок)

3. Змінна S (вартість)

4. Значок множення

Перевіримо себе

У формулі вартості проїзду $S = 15 \cdot n$ (де n – кількість поїздок), що є аргументом?

1.

Число 15

2.

Змінна n (кількість поїздок)

3.

Змінна S (вартість)

4.

Значок множення

Аналітичний спосіб (Формула)

Найчастіше функції задають формулою. Це дозволяє швидко знайти результат для будь-якого числа.

Результат (y)
залежна змінна

$$y = 3x - 1$$

Аргумент (x)
незалежна змінна

Якщо $y = 2x + 10$, підставте число замість x і обчисліть результат.

Як знайти значення функції?

$$y = 5 \cdot x + 2$$

$x = 3$

$$y = 5 \cdot \underline{3} + 2$$

$$x = 3 \rightarrow y = 5 \cdot 3 + 2 \rightarrow y = \underline{17}$$

Візьміть x

Наприклад, маємо $y = 5x + 2$. Нехай $x = 3$.

Підставте

Замініть x у формулі на ваше число: $y = 5 \cdot 3 + 2$.

Обчисліть

Отримайте результат: $y = 15 + 2 = 17$.

Правда чи Неправда і чому?

Аргумент – це залежна змінна, значення якої ми обчислюємо за формулою після того, як обрали результат.

ПРАВДА

НЕПРАВДА

Тепер час пояснити чому...

Заповніть пропуски

Незалежна змінна x – це _____, а залежна змінна y – це _____, яку ми обчислюємо за записом $y =$ _____.

Банк слів

$f(x)$, сума, функція, аргумент, номер, доданок

Відповіді на наступному слайді...

Заповніть пропуски

Незалежна змінна x – це **аргумент**, а залежна змінна y – це **функція**, яку ми обчислюємо за записом $y = f(x)$.

Банк слів

$f(x)$, сума, функція, аргумент, номер, додано_к

Змінні та функціональні залежності

Відповіді на наступному слайді...

Оберіть ТРИ правильні твердження про аргумент, функцію та їхній зв'язок у математичних моделях:

1. У формулі вартості товару $C = 45k$, кількість товару k є незалежною змінною (аргументом).
2. Якщо функція задана формулою $y = 2x - 5$ і $x = 10$, то значення функції дорівнює 15.
3. У записі $y = x + 4$ буква y позначає залежну змінну, значення якої ми обчислюємо.
4. Аргумент – це завжди результат обчислення, який ми дізнаємося лише наприкінці задачі.

Змінні та функціональні залежності

Оберіть ТРИ правильні твердження про аргумент, функцію та їхній зв'язок у математичних моделях:

1. У формулі вартості товару $C = 45k$, кількість товару k є незалежною змінною (аргументом).
2. Якщо функція задана формулою $y = 2x - 5$ і $x = 10$, то значення функції дорівнює 15.
3. У записі $y = x + 4$ буква y позначає залежну змінну, значення якої ми обчислюємо.
4. Аргумент – це завжди результат обчислення, який ми дізнаємося лише наприкінці задачі.

Зворотна задача: шукаємо аргумент

Іноді ми знаємо результат (y) і хочемо знайти x .

Це як розв'язування рівняння. Якщо $y = 20$, а $y = 4x$, то $4x = 20$, отже $x = 5$.

Швидкий практикум

Питання 1:

Дано $y = 10x$. Знайдіть y , якщо $x = 5$.

Питання 2:

Дано $y = x + 7$. Знайдіть x , якщо $y = 10$.

Питання 3:

Як називають змінну x ?

Відповіді на наступному слайді...

Швидкий практикум

Відповідь 1:

$$y = 50$$

Відповідь 2:

$$x = 3$$

Відповідь 3:

Аргумент